

Tutkimuksen U -Huumeselonta, kvalitatiivinen (4221 U –Huum-O) osatutkimusten valikoimaa karsitaan. Näytteenotto suoritetaan aina valvotusti.

Tutkimus	4221	U -Huum-O	U -Huumeselonta, kvalitatiivinen
Osatutkimukset	U -Amfet-O, U -Bendi-O, U -Bupre-O, U -Canna-O, U -Dxpro-O, U -Koka-O, U -Metad-O, U -Opiaa-O ja U -pH-Huu, U –Krea, U –Ominp-H		
Asia	Virtsan huumeselonnasta (4221 U –Huum-O) huumevalikoimaa karsitaan. Näytteenotto huumeestausta varten toteutetaan valvotusti. Näytteen pyytämistä varten uudistettu lähete. Muutokset astuvat voimaan 2.3.2009.		
Johdanto	Virtsan huumeselonnasta (4221 U -Huum-O) poistetaan fensyklidiinin (U -Fensy-O) ja barbituraattien (U -Barb-O) osoitukset, koska fensyklidiiniä ja väärinkäytöstä peräisin olevia barbituraatteja ei ole todettu viime vuosina varmistustutkimuksissa. Suppeampi selonta (8560 U –Huum-Su) säilyy entisellään.		
Asiantuntijat	Lääkäri Jari Lilja, jari.lilja@hus.fi, (09) 471 74332; kemisti Aija Helin, aija.helin@hus.fi, (09) 471 73846, 050 427 2475; kemisti Paula Pohja-Nylander, paula.pohja-nylander@hus.fi, (09) 471 76282 (näytteenottoon liittyvät asiat)		
Pyyntökäytäntö	Huumeestausta tilataan tekemällä tutkimuspyyntö normaaliin tapaan atk:lle (tarrakortti) ja täyttämällä valvotun huumeestausta lähete http://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/lahetteet/index.html		
Näyte	Näytteenotto huumeestausta varten suositellaan valvotusti suoritettavaksi http://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/no_kasikirja/virtsanaytteenotto_ohjeet/index.html Laboratoriossa huumenäytteenotto on aina valvottua. Tapahtuma kirjataan läheteeseen näytteenantajan ja valvojan allekirjoituksilla. Lähete säilytetään laboratorion näytteenotopisteessä 2 vuotta. Seuraavissa HUSLABin laboratorioissa on mahdollisuus valvottuun huumenäytteenottoon:		
	<u>Espoo ja Kauniainen</u> Espoonlahden laboratorio Leppävaaran laboratorio Puolarmetsän laboratorio Samarian laboratorio Tapiolan laboratorio Kauniaisten laboratorio		<u>Hiiden alue ja Kirkkonummi</u> Lohjan tk-laboratorio Karkkilan tk-laboratorio Kirkkonummen tk-laboratorio Siuntion tk-laboratorio
	<u>Helsinki</u> Meilahden sairaalan laboratorio Herttoniemen sairaalan laboratorio Kivelän sairaalan laboratorio Laakson sairaalan laboratorio Malmin sairaalan laboratorio		<u>Keski-Uusimaa</u> Hyvinkään tk-laboratorio Hyrylän laboratorio Jokelan laboratorio Kellokosken laboratorio
	<u>Itä-Uusimaa</u> Loviisan laboratorio Sipoo – Nikkilän laboratorio		<u>Vantaa</u> Peijaksen sairaalan laboratorio Myyrmäen ta-laboratorio Tikkurilan ta-laboratorio

Virtsanäyte otetaan näyteastiaan, jonka ulkopinnalle on kiinnitetty lämpötilatarra. Virtsa jaetaan kahteen vakuumputkeen (BD Vacutainer® System, tuotenumero 364915), jotka sinetoidään HUSLABin A- ja B-numeroidulla sinettiteipillä. Putkiin kiinnitetään potilaan viivakooditarra pystysuoraan, jotta analysaattorit pystyvät lukemaan sen. Näyte

”A” toimitetaan Meilahden automaatiolaboratorioon ja näyte ”B” säilytetään 2 kk pakastettuna näytteenottoyksikössä.

Lähetys huoneenlämpöisenä.

Tekstiheys Arkipäivisin ma-pe. Vastaukset valmiina samana päivänä.

Tulkinta Positiivinen vastaus osoittaa, että näytteessä on mitattava määrä ko. huumetta tai sen metaboliittia.

Yksittäisten huumeiden raja-arvot ovat seuraavat:

Amfetamiini, U -Amfet-O	500	ng/ml
Bentsodiatsepiinit,U -Bendi-O	100	ng/ml
Kannabinoidit, U -Canna-O	50	ng/ml
Kokaiini, U -Koka-O	300	ng/ml
Metadoni, U -Metad-O	300	ng/ml
Opiaatit, U -Opiaa-O	300	ng/ml
D-Propoksifeeni, U -Dxpro-O	300	ng/ml
Buprenorfiini, U -Bupre-O	5	ng/ml

Huumeseulonta on tarkoitettu vain lääketieteellistä käyttöä varten. Tulosta ei pidä ilman varmistusmäärityksiä käyttää päätöksentekoon, jolla voi olla sosiaalisia, taloudellisia tai juridisia vaikutuksia potilaalle.

Näytteestä määritetään myös kreatiniinipitoisuus, ominaispaino ja pH, joiden perusteella arvioidaan, onko virtsaa mahdollisesti manipuloitu.

Virtsan pH-arvot 4 - 9 ovat normaaleja.

Ominaispainon tulee olla välillä 1.005 - 1.035 kg/l.

Mikäli kreatiniini on 0.5 - 2 mmol/l ja ominaispaino e.m. rajoissa, näyte on laimeaa, mutta kelpaa analysoitavaksi.

Mikäli kreatiniini on alle 0.5 mmol/l tai ominaispaino ei ole e.m. rajoissa, näyte ei vastaa normaalia virtsaa eikä kelpaa analysoitavaksi.

Huomautuksia Näytettä (A-putki) säilytetään analysoinnin jälkeen pakastettuna kaksi kuukautta, jonka aikana on mahdollista tehdä varmistuspyyntö Helsingin yliopiston Oikeuslääketieteen laitoksella tehtäväksi. B-putki säilytetään myös 2 kuukauden ajan pakastettuna (-20°C) näytteenottoyksikössä.

Tiedustelut Meilahden sairaalan laboratorio, Analytiikka: puh. kanslia (09) 471 72579, työpiste 471 72572.

Allekirjoitukset	Jaakko Parkkinen osastonylilääkäri Meilahden sairaalan laboratorio puh. (09) 471 74308	Aija Helin kemisti Meilahden sairaalan laboratorio puh. (09) 471 73846	Paula Pohja-Nylander kemisti LKL:n laboratorio puh. (09) 471 76282
-------------------------	--	--	---

Jakelu Laboratoriojakelu
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
Espoon, Helsingin ja Vantaan perusterveydenhuollon ylilääkärit
Peijaksen sairaalan lääkärit
Jorvin sairaalan ylilääkärit ja osastot
Lohjan yli- ja apulaisytililääkärit
Länsi-Uudenmaan sairaalan lääkärit ja osastonhoitajat
Porvoon ylilääkärit
HUSLABin intranet-sivut
HUSLABin Internet-sivut
Ulkopuoliset asiakkaat, HUS:n kliiniset toimialat